

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA UPRAVA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE**

**STANDARDNI OPERATIVNI POSTUPAK ZA DJELOVANJE OPERATIVNIH SNAGA
ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U POPLAVAMA**

Zagreb, ožujak 2011.

I. UVOD – TEMELJ DONOŠENJA

Standardni operativni postupak (dalje u tekstu: SOP) za djelovanje operativnih snaga zaštite i spašavanja u poplavama, sukladno ovlastima iz članka 44. Zakona o zaštiti i spašavanju („Narodne novine“, br. 174/04, 79/07, 38/09 i 112/10) donosi ravnatelj Državne uprave za zaštitu i spašavanje.

II. CILJ I NAMJENA

SOP se, sukladno odredbama Zakona o zaštiti i spašavanju, donosi radi usklađivanja suradnje i djelovanja operativnih snaga zaštite i spašavanja u poplavama, u kojima se postupa po Planu zaštite i spašavanja za područje Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 96/10) i drugih temeljnih propisa, a osobito Zakona o vodama („Narodne novine“, br. 153/09) i Državnog plana obrane od poplava („Narodne novine“, br. 84/10).

Dosljednom primjenom SOP-a, osigurat će se maksimalno mogući uvjeti za integraciju operativnih kapaciteta i njihovo učinkovito djelovanje u okviru cjelovitog sustava zaštite i spašavanja Republike Hrvatske.

SOP zaokružuje cjelinu planskog okvira Plana zaštite i spašavanja za područje Republike Hrvatske, temeljni je dokument za analiziranje djelovanja operativnih snaga zaštite i spašavanja sa ciljem potrebne dogradnje i poboljšanja. te okvir za izradu planova i operativnih planova i SOP-ova nositelja planiranja na nižim razinama cjelovitog sustava zaštite i spašavanja Republike Hrvatske.

III. DIJELOVI SOP-a

Pregled događaja, mjera, postupaka i obveza sudionika zaštite i spašavanja

- pregled izvanrednih događaja strategijskog značaja (prema intenzitetu, zahvaćenom području, posljedicama i dr.),
- usklađivanje mjera upozoravanja i uvođenja pripravnosti na strategijskoj razini,
- usklađivanje postupaka aktiviranja i mobilizacije operativnih snaga,
- usklađivanje uporabe operativnih snaga, odgovornost za zapovijedanje, koordinaciju i nadzor njihovog djelovanja,
- pregled podataka o odgovornim tijelima, operativnim snagama, kontakt osobama i načinom komuniciranja te pregledom njihovih nadležnosti,
- podaci o drugim sudionicima u sustavu zaštite i spašavanja.

IV. PRIMJENA SOP-a

Pregled razmjera događaja strategijske razine za koje se primjenjuje ovaj SOP

R. br.	IZVANREDNI DOGAĐAJ	POSTUPANJE SUDIONIKA	NADLEŽNO TIJELO	OPERATIVNE SNAGE	NAČIN ANGAŽIRANJA
1.	Poplava koja je zahvatila područje dvije ili više županija (sukladno odredbama Državnog plana obrane od poplava)	PREMA: -Držav. planu obrane od poplava -Planu ZiS za područje RH -planovima ZiS JLP(R)S,	DUZS, Hrvatske vode (HV), Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva (MRRŠVG)	- Sudionici ZiS prema načelu supsidijarnosti (svi raspoloživi resursi na pogođenim JLP(R)S), ISPCZRH, DIP, vatrogasne snage, drugi sudionici ZiS sukladno potrebama, OS RH i Policija	- Aktivnosti koordinira ravnatelj DUZS uz potporu SZiS RH - Djelovanje uključuje sve potrebne mjere spašavanja u čijem provođenju sudjeluju svi nužni sudionici ZiS
2.	Poplava koja je prouzročila ljudske žrtve - kao i veliki broj ljudi koje treba evakuirati i zbrinuti (više od 500 stanovnika) te koja je onemogućila kritičnu infrastrukturu i onemogućila redovnu opskrbu, zdravstvenu zaštitu i slično.	-Ravnatelj DUZS, uz potporu SZiS RH nalaže uporabu dodatnih operativnih snaga i izvješćuje Vladu RH	DUZS, HV, MRRŠVG	- Sudionici ZiS prema načelu supsidijarnosti (svi raspoloživi resursi na pogođenim JLP(R)S), ISPCZRH, DIP, vatrogasne snage, drugi sudionici ZiS sukladno potrebama, OS RH i Policija	- Prve reagiraju Hrvatske vode i pravne osobe kojima su ustupljeni poslovi obrane od poplava, zatim JLP(R)S, uključivanje dodatnih snaga koordinira ravnatelj DUZS uz potporu SZiS RH
3.	Poplava u slučaju proloma brane na akumulacijama i retencijama kapaciteta većeg od 100.000 m ³ (poplave kao posljedice razornog potresa, terorističkog čina, tehničke havarije na građevini, aktiviranja klizišta i sl.)	- DUZS informira medije i javnost	DUZS, HV, MRRŠVG	- Sudionici ZiS prema načelu supsidijarnosti (svi raspoloživi resursi na pogođenim JLP(R)S), ISPCZRH, DIP, vatrogasne snage, drugi sudionici ZiS sukladno potrebama, OS RH i Policija	- Prve djeluju pravne i fizičke osobe koje upravljaju akumulacijama i retencijama (Hrvatske elektroprivrede - HEP d.d.), zatim JLP(R)S, ravnatelj DUZS uz potporu SZiS RH koordinira aktivnosti
4.	Bujične poplave na područjima velikih naselja s ljudskim žrtvama, izraženim problemima u funkcioniranju kritične infrastrukture i velikim štetama, prema procjeni i odluci ravnatelja DUZS na temelju prijedloga SZiS RH		DUZS, SZiS RH, ZCZ RH, JLP(R)S, MRRŠVG	- Sudionici ZiS lokalnih razina, ISPCZRH, drugi sudionici prema potrebama, OSRH,	- Prvi reagiraju čelnici JLP®S, SZiS RH i DUZS stavljaju u pripravnost i uključuju potrebne kapacitete; - Uporabu sudionika nalaže ravnatelj DUZS

V. RANO UPOZORAVANJE

Pregled nositelja i aktivnosti upozoravanja o visini voda i protocima prikupljeni vodomjerima Hrvatskih voda i podacima DHMZ-a

NOSITELJ	AKTIVNOSTI	KORISNICI	NAPOMENA
- DHMZ (mjerna hidrološka mreža), - Hrvatske vode (HV) (mjerna mreža HV), - DC 112 (podaci dobiveni međunarodnom razmjenom i na druge načine)	- Mjerenje protoka na vodotocima i stanja podzemnih voda, - Sustavno prognoziranje i izdavanje hidroloških ekspertiza	- DUZS (SZiS RH, ZCZ RH), - HEP d.d., Vodoprivreda, - operativne snage ZiS, - stanovništvo ugroženih područja, javnost	- Upozoravanje je moguće provesti pravovremeno (osim u slučaju bujičnih poplava), - Ocjenu o poduzimanju donosi ravnatelj DUZS

***DC 112 - ulazna točka za dostavu svih podatka o stanju obrane od poplava, visini vodostaja i protocima te relevantne prognoze. DC 112 iste sukladno komunikacijskim SOP-ovima prosljeđuje ravnatelju DUZS, SZiS RH i ZCZ RH.**

Temeljem zaprimljenih situacijskih izvješća, najavljenih prognoza od DHMZ i Hrvatskih voda Ravnatelj DUZS donosi odluku o obavješćivanju Vlade Republike Hrvatske i ovisno o situaciji nalaže uvođenje određenog stupnja pripravnosti. putem načelnika stožera ZiS RH, zapovjednika civilne zaštite RH, glavnog vatrogasnog zapovjednika RH, županijskih centara 112 (ŽC 112) potencijalno ugroženih županija, mjerodavnih državnih tijela i službi koji imaju obveze po ovom SOP-u.

VI. PRIPRAVNOST, MOBILIZACIJA (AKTIVIRANJE) I NARASTANJE OPERATIVNIH SNAGA

▪ Pripravnost

Pripravnost operativnim snagama zaštite i spašavanja (osim koje prema Državnom planu obrane od poplava poduzimaju samostalno) nalaže ravnatelj DUZS na temelju informacija ranog upozoravanja o opasnosti od poplava. Pripravnost DUZS, SZiS RH i ZCZ RH poduzima se i kada jedna ili više jedinica područne samouprave uvede pripravnost obrane od poplava. Pripravnost u tom slučaju preventivno nalaže ravnatelj DUZS.

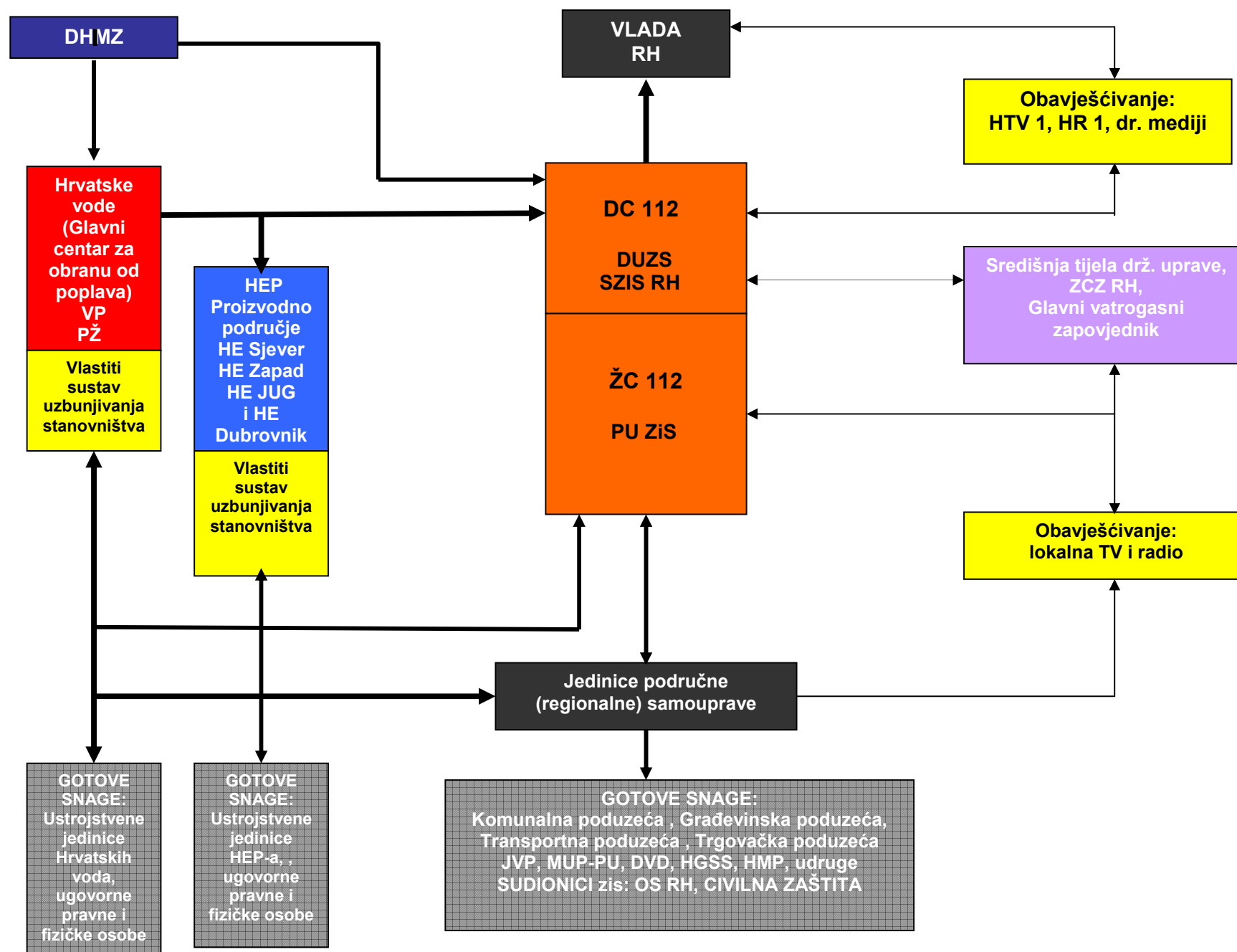
▪ Mobilizacija (aktiviranje) i narastanje operativnih snaga i drugih sudionika zaštite i spašavanja

Ravnatelj DUZS odlučuje o mobilizaciji i aktiviranju SZiS RH, ZCZ RH, o mobilizaciji operativnih snaga i sudionika ZiS te traži sudjelovanje drugih sudionika ZiS.

Pregled nositelja mjera pripravnosti i aktiviranja operativnih snaga

NOSITELJ	VRIJEME PRIPRAVNOSTI	NAPOMENA
Hrvatske vode - Glavni centar obrane od poplava	- vrijeme uvođenja pripravnosti je odmah	- odmah po prvim saznanjima uvode selektivnu pripravnost - za upravljanje obranom od poplava odgovorni su glavni rukovoditelj obrane od poplava, voditelj Glavnog centra obrane od poplava i rukovoditelji obrane od poplava teritorijalnih jedinica.
Pravne osobe kojima su ustupljeni poslovi obrane od poplava	- vrijeme uvođenja pripravnosti je odmah	- postupaju po nalogima rukovoditelja obrane od poplava i glavnog centra obrane od poplava.
DHMZ	- vrijeme uvođenja pripravnosti je odmah	- DUZS-u, putem DC 112, kontinuirano dostavlja podatke o mjeranjima i prognoze.
Središnje tijelo državne uprave nadležno za vodno gospodarstvo	- vrijeme uvođenja pripravnosti je odmah (uvodi se selektivno)	- nadležni su državna vodopravna inspekcija i ovlašteni službenici tijela nadležnog za vodno gospodarstvo.
Pravne i fizičke osobe koje upravljaju akumulacijama i retencijama (prvenstveno Hrvatska elektroprivreda - HEP d.d.)	- vrijeme uvođenja pripravnosti je odmah (uvodi se selektivno) prema prioritetima i po nalogima	- postupaju po nalogima vodopravnih inspektora, - surađuju s resornim ministarstvom i sa DUZS-om, putem DC 112 i JLP(R)S.
DUZS	- vrijeme uvođenja pripravnosti je odmah po zaprimanju ranog upozoravanja o mogućim poplavama, prema nalogu ravnatelja DUZS - DUZS i JLP(R)S pokreću postupak aktiviranja SZIS, i operativnih snaga ZiS, a po potrebi i OS RH i policije, - na poplavom ugroženim područjima poduzimaju se potrebne operativne mjere za smanjenje rizika, zaštitu i spašavanje i uklanjanje posljedica u skladu s planovima zaštite i spašavanja.	- ravnatelj DUZS neposredno surađuje s HV, DHMZ-om, Vladom RH i središnjim tijelima državne uprave, posebno s MUP-om i MORH-om te čelnicima JLP(R)S na ugroženom području, - u skladu s razmjerima nastalih posljedica, proglašava se izvanredno stanje na poplavom ugroženim područjima (župan na području jedne županije, Vlada RH na prijedlog ravnatelja DUZS može proglasiti katastrofu i veliku nesreću na području RH kada poplava ugrozi područja dviju ili više županija).
MGRP - Ravnateljstvo za robne zalihe	- prema zahtjevu ravnatelja DUZS pripravnost uvodi resorni ministar	- izdavanje robnih zaliha provodi se u suradnji s DUZS i JLP(R)S.
SZIS RH	- prema odluci ravnatelja DUZS provodi načelnik SZIS RH. - selektivno uvodi pripravnost, SZIS RH održava sjednice u užem sastavu.	- stanje razmatra na sjednicama, sukladno Poslovniku, ravnatelju DUZS predlaže poduzimanje mjera.
ZCZ RH	- prema odluci ravnatelja DUZS provodi zapovjednik CZ RH. - selektivna pripravnost (provode je djelatnici SCZ DUZS)	- pripreme za uvođenje pripravnosti CZ ugroženih JLP(R)S.
Glavni vatrogasni zapovjednik	- prema odluci ravnatelja DUZS provodi uvođenje selektivne pripravnosti vatrogasnih snaga.	

Schema 1: **Pripravnost i aktiviranje**

VII. MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U SLUČAJU POPLAVA

Pregled nositelja, zadaća, mjera i operativnih postupaka sudionika ZiS

ZADAĆA, MJERA ZIS	NOSITELJ	OPERATIVNI POSTUPCI I KAPACITETI	NAPOMENA
Provođenje mjera iz Državnog plana obrane od poplava	HV	- aktiviranje snaga i sredstava iz Državnog plana, - označavanje sigurnih zona, - uzbunjivanje stanovništva, - preventivna evakuacija - osobna i uzajamna pomoć	- Uvodi se pripravnost na strategijskoj razini - Sudjeluju: MGRP, HV, MRRŠVG, DUZS, JLP(R)S i OS ZiS - provođenje mjera razrađuje se vlastitim planovima ZiS svih nositelja aktivnosti
Spašavanje iz vode, evakuacija, zbrinjavanje	JLP(R)S i DUZS (ISPCZRH i DIP-ovi)	- zadaće DUZS: neposredno djelovanje i logistička potpora postrojbama CZ JLP(R)S, - spašavanje stradalih iz vode, - humana i animalna asanacija, - ostali spec.poslovi spašavanja.	- Sudjeluju: HV, MGRP, MRRŠVG, i drugi sudionici ZiS, upoznaje se Vlada RH. - DUZS koordinira uporabu specijalističkih postrojbi CZ JLP(R)S - Provođenje mjera razrađuje se planom djelovanja ISPCZRH
Angažiranje resursa HV i dodatno potrebnih sredstava	DUZS	- resursi HV i pravnih osoba kojima su ustupljeni poslovi obrane od poplava, - resursi u skladištima DUZS, - državne robne zalihe, - resursi JLP(R)S, - resursi HCK, pravnih osoba i građana, - međunarodna pomoć.	- Sudjeluju: Hrvatske vode, Ravnateljstvo za robne zalihe RH, JLP(R)S, HCK, drugi sudionici ZiS
Zaštita objekata kritične infrastrukture	Nadležna središnja tijela državne uprave, DUZS	- tehnička zaštita proizvodnih objekata i distribucijske mreže, - neometano djelovanje ključnih procesa i operacija, - osiguranje usluga kritičnih kapaciteta – zamjenskog specijalističkog osoblja i opreme.	- Sudjeluju: JLP(R)S, HV, MUP i MORH, nadležna središnja tijela državne uprave i pravne osobe vlasnici objekata
Organizacija pružanja medicinske pomoći	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi (Krizni stožer), Hrvatski zavod za javno zdravstvo	- pružanje prve medicinske pomoći i opskrba sanitetskim materijalom, - higijensko – epidemiološke mjere,	- Sudjeluju: DUZS, stožeri ZiS, HCK - Sukladno vlastitim planovima ZiS, planu Kriznog stožera zdravstva,
Organizacija psihološke potpore	MZSS, Hrvatsko društvo psihologa	- psihološka potpora operativnim snagama ZiS, - psihološka pomoć stradalom stanovništvu.	- Sukladno vlastitim planovima ZiS i SOP-ovima - Sudjeluju: DUZS, HCK.

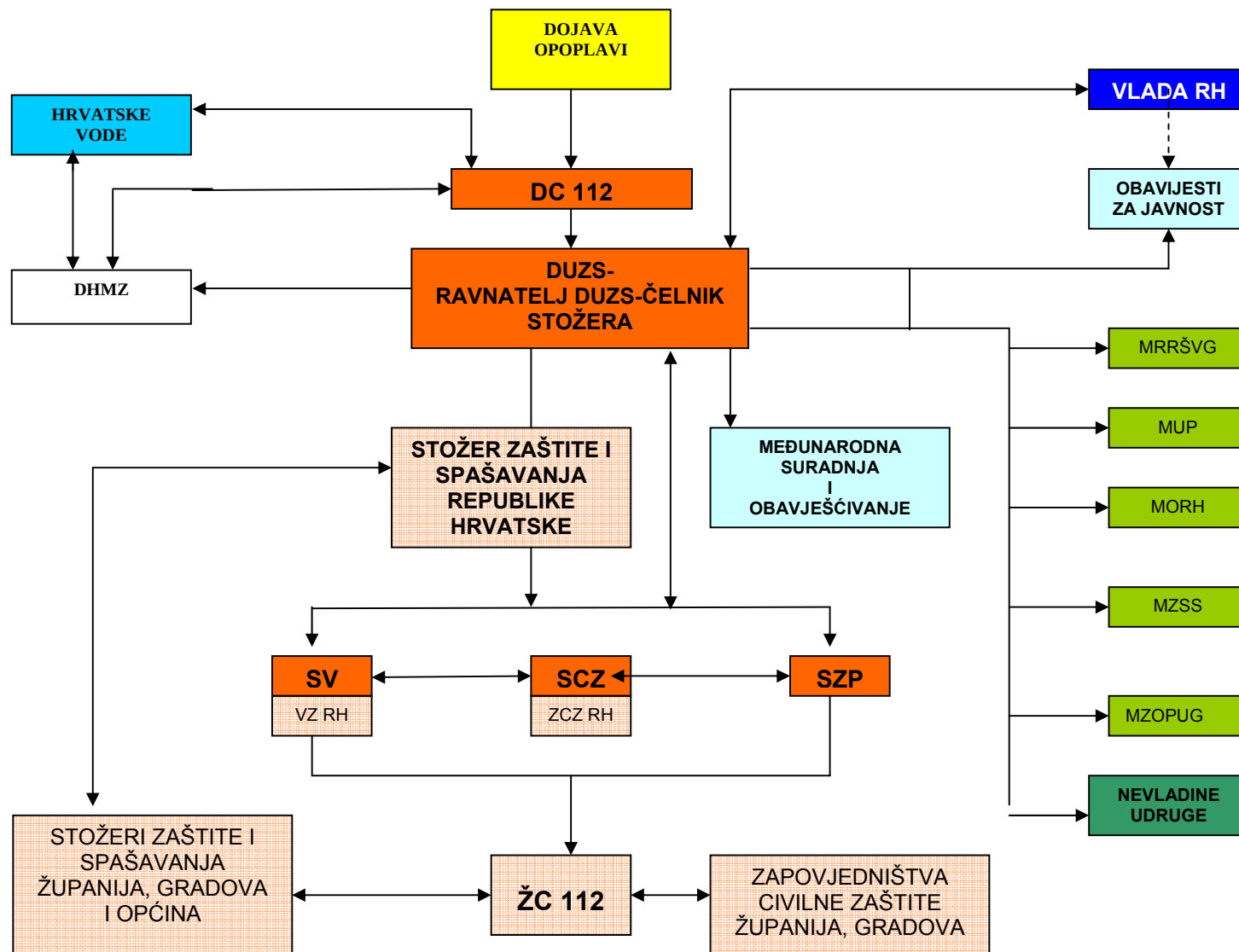
Organizacija pružanja veterinarske pomoći i animalne asanacije	MPRRR, veterinarske ustanove	- prikupljanje, evakuacija i zbrinjavanje životinja, - provođenje aktivnosti na sprečavanju nastanka ili širenja zaraznih bolesti, - određivanje lokacija za ukop životinja - nadzor nad prometom i distribucijom namirnica životinjskog porijekla	- Sudjeluju: Civilna zaštita, stožeri zis, JLP(R)S, vlasnici stoke, pravne osobe za proizvodnju i promet namirnica životinjskog porijekla.
Organizacija humane asanacije i identifikacije poginulih	MUP, MZSS, JLP(R)S	- provođenje identifikacije poginulih, - sanitarni nadzor nad ukapanjem mrtvih, - osiguranje prostora za prikupljanje poginulih.	Sukladno zakonu.
Reguliranje prometa i osiguranja za vrijeme intervencija	MUP	- mjere funkcioniranja prometnih i komunikacijskih sustava i objekata, - uspostava alternativnih prometnih pravaca, - nadzor i čuvanje ugroženog područja, - osiguravanje područja intervencija	- Prema Državnom planu rukovoditelji obrane od poplava predlažu ograničenja i zabrane prometa - razrađuje se u suglasnosti s Ravnateljstvom Policije. - Sudjeluju: Vlada RH, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, DUZS, MRRŠVG, HV, JLP(R)S te MORH – sukladno zakonu.
Obavješćivanje javnosti	HV - Glavni centar obrane od poplava, DUZS	- obavijesti sredstvima javnog priopćavanja (HRT; HINA), - razmjena informacija sa drugim državama,	- Sudjeluju: Vlada RH, Centar za prikupljanje podataka o žrtvama, MVPEI, JLP(R)S.

VIII. POSTUPANJE U SLUČAJU POPLAVA - PRIJENOS INFORMACIJA IZMEĐU SUDIONIKA ZIS

Prijenos informacija između sudionika ZiS

R. br.	AKTIVNOST	NOSITELJ	POSTUPAK
1.	Dojava o prirodnoj i umjetnoj poplavi	može biti: - od HV i HEP-a, - od DHMZ, - od ŽC 112, - od građana, - međunarodna	- Glavni centar za obranu od poplava HV odmah po spoznaji obavijest dostavlja DC 112 i obveznicima poduzimanja mjera po Državnom planu obrane od poplava - HEP-Proizvodnja d.o.o., osobe koje upravljaju branama, akumulacijama i retencijama informaciju žurno dostavljaju nadležnom ŽC 112 i aktiviraju sustav uzbunjivanja u zoni plavljenja - ŽC 112 sve zaprimljene informacije po provjeri dostavlja DC 112, te o istom izvješćuje pročelnika PUZiS i nadležne čelnike JLP@S
2.	Zaprimanje informacije	DC 112	- zaprima informaciju koju nakon provjere prenosi ravnatelju DUZS, zapovjedniku CZ RH, glavnom vatrogasnom zapovjedniku RH, glavnom nadzorniku sustava 112 i pomoćniku ravnatelja DUZS za zajedničke poslove. DC 112 u provođenju naloga ravnatelja DUZS postupuje po komunikacijskim SOP-u.
3.	Postupanje po informaciji	Ravnatelj DUZS	- u konzultaciji sa načelnikom stožera ZiS RH, zapovjednikom civilne zaštite RH, glavnim vatrogasnim zapovjednikom RH, glavnim nadzornikom sustava 112 i pomoćnikom ravnatelja za zajedničke poslove, na temelju ocjena i procjena stanja donosi odluku o sazivanju Stožera ZiS RH, koju proslijeđuje DC 112 na postupanje. Obavijest ŽC 112 o izvanrednom stanju na zaštitnim vodnim građevinama daje u hitnim situacijama rukovoditelj obrane područja, - na prijedlog zapovjednika ZCZ RH donosi odluku o pozivanju i aktiviranju ZCZ RH, - kontinuirano od DC 112 zaprima situacijska izvješća o obimu i posljedicama katastrofe. - putem DC 112 aktivira operativne snage i MTS središnjih tijela državne uprave (službe i postrojbe koje se zaštitom i spašavanjem bave u svojoj redovitoj djelatnosti, organizacija i udruga građana (HGSS, HCK, HVZ, HZTK, kinološke i speleološke udruge)), - koordinira aktivnostima nacionalnih i regionalnih spasilačkih snaga putem stožera ZiS RH i stožera ZiS JLP@S, zapovjednik CZ RH koji koordinira aktivnostima snaga CZ svih razini, glavnog vatrogasnog zapovjednika RH i pomoćnika za zajedničke poslove, - redovno informira Vladu RH o situaciji, provedenim mjerama i daljnjim aktivnostima koje će se poduzeti temeljem situacijskih izvješća;
4.	Postupanje po informaciji	Stožer ZiS RH, MORH i MUP	- usklađuju sudjelovanje OS RH i policije s dijelovima operativnih snaga u aktivnostima ZiS
5.		Državni centar 112	- prikuplja i razmjenjuje sve informacije između sudionika ZiS te ih preko ŽC 112 uvezuje u jedinstveni komunikacijsko-informacijski sustav, - po nalogu ravnatelja DUZS izravno komunicira s tijelima drugih država i međunarodnih organizacija (NATO - EADRCC, EU - MIC) u svezi s traženjem i provedbom prijama žurne pomoći
6.		Vlada RH	- na prijedlog ravnatelja DUZS donosi odluku o traženju međunarodne pomoći, - daje službene izjave i obavještenja za stanovništvo ili za to ovlašćuje ravnatelja DUZS.

Shema br. 2 - Postupanje - prijenos informacija između sudionika ZiS

IX. OBVEZE SUDIONIKA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

Pregled obveza sudionika reagiranja u poplavama

R. br.	SUDIONIK	ZADAĆE
1.	Stožeri zaštite i Spašavanja (SZIS)	- SZIS RH predlaže mjere ZIS kojima rukovodi ravnatelj DUZS na razini RH te predlaže angažiranje svih neophodnih materijalnih resursa za potrebe ZIS. - SZIS županija, gradova i općina predlažu mjere ZIS kojima rukovodi župan, gradonačelnik i općinski načelnik, predlažu angažiranje neophodnih resursa i usklađuju njihovo djelovanje.
2.	Zapovjedništva i postrojbe civilne zaštite (ZCZ)	- ZCZ RH zapovijeda aktivnostima, snagama i sredstvima CZ na razini RH te sudjeluje u koordiniranju aktivnosti angažiranih spasilačkih kapaciteta sa stožerom ZIS RH. - ZCZ županija i gradova zapovijedaju aktivnostima, snagama i sredstvima CZ županija i gradova te koordiniraju njihove aktivnosti sa stožerima ZIS županija i gradova. - Snage CZ - ISPCZRH, specijalističke postrojbe, postrojbe opće namjene i povjerenici CZ postupaju po zapovijedima ZCZ i načelnika općina.
3.	Ravnatelj, službe i postrojbe DUZS (upravne i operativne nadležnosti)	<u>Ravnatelj:</u> - temeljem izvješća, selektivno uvodi pripravnost sudionika zaštite i spašavanja od strategijskog značaja, - informira Vladu RH i predlaže provođenje mjera, sukladno zakonu, - organizira točno i pravovremeno informiranje medija i javnosti, - nalaže pripravnost ZCZ RH i ISPCZRH, PUZIS te predlaže pripravnost SZIS i ZCZ i CZ na ugroženim područjima - pokreće postupak aktiviranja sudionika zaštite i spašavanja po potrebi i OS RH i redarstvenih snaga RH, - odlučuje o poduzimanju i koordinira provedbu drugih operativnih i logističkih mjera za ZIS ugroženog stanovništva <u>Služba za civilnu zaštitu:</u> - stručno i operativno podupire rad Stožera ZIS RH i Zapovjedništva CZ RH, - neposredno sudjeluje u koordinaciji spašavanja (nalaže mobilizaciju ISPCZRH i mjere koje trebaju provesti snage CZ), - izrađuje izvješća i obavijesti za potrebe Vlade, ravnatelja DUZS, Stožera ZIS RH i Zapovjedništva CZ RH, - provodi operativno dežurstvo do okončanja aktivnosti. <u>Služba za sustav 112 (DC 112) :</u> - osigurava komunikaciju sa sudionicima ZIS na državnoj razini i sa ŽC 112, - zaprima, prikuplja, obrađuje i prenosi informacije sudionicima ZIS na državnoj razini, - osigurava tehničke i komunikacijske uvjete za rad Stožera ZIS RH, - vrši koordinaciju i provedbu uzbunjivanja i obavješćivanja stanovništva o opasnostima i postupcima za zaštitu i spašavanje, - prima i dostavlja obavijesti nadležnim tijelima drugih država i međunarodnim organizacijama. <u>Služba za vatrogastvo:</u> - koordinira sudjelovanje vatrogasnih snaga tijekom spašavanja u poplavama. <u>Služba zajedničkih poslova:</u> - koordinira provedbu logističke potpore operativnih snaga zaštite i spašavanja, - rješava podneske mobiliziranih pripadnika operativnih snaga zaštite i spašavanja. - Područni ured za zaštitu i spašavanje DUZS - sudjeluju u operativnoj provedbi mjera ZIS stanovništva sukladno planovima ZIS stanovništva JLP(R)S,

		- ŽC 112 osigurava komunikaciju sa sudionicima ZIS u županiji, sukladno namjenskom komunikacijskom SOP-u, - ŽC 112 zaprima, prikuplja, obrađuje i prenosi informacije sudionicima ZIS-a u županiji i DC 112, sukladno namjenskom SOP-u, - ŽC 112 po potrebi uzbuđuje te obavješćuje stanovništvo o opasnosti i postupcima za zaštitu i spašavanje, - surađuju sa službama u sjedištu, tijelima JLP(R)S i sudionicima ZIS.
4.	Vatrogasna Zapovjed. i vatrogasne postrojbe	- neposredno zapovijedaju angažiranim vatrogasnim postrojbama (javnim vatrogasnim postrojbama, dobrovoljnim vatrogasnim društvima, državnim intervencijskim postrojbama i vatrogasnim postrojbama u gospodarstvu), postupaju po nalogima glavnog vatrogasnog zapovjednika.
5.	Tijela izvršne vlasti i državne uprave	<u>Vlada Republike Hrvatske:</u> - proglašava katastrofu, na prijedlog ravnatelja DUZS, te nalaže aktiviranje svih resursa i dodatna sredstva iz proračuna - donosi odluku o traženju međunarodne pomoći, na prijedlog ravnatelja DUZS, <u>Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija:</u> - obavješćuje druge države i međunarodnim organizacijama o posljedicama poplava posebno o njihovim državljanima, - obavlja poslove vezane uz odobravanje i ugovaranje međunarodne humanitarne pomoći. <u>Ministarstvo obrane:</u> - zbrinjava ugrožene pripadnike OS RH na ugroženom području, - po posebnim planovima priprema i stavlja na upotrebu posebne snage za potrebe provođenja mjera ZIS ugroženog stanovništva, - sudjeluje u radu SZIS RH. <u>Ministarstvo unutarnjih poslova:</u> - štiti ljude i imovinu te održava javni red i mir na ugroženom području, - regulira promet u skladu prioritetima u odnosu na organizirani prijevoz pri evakuaciji i dopremi pomoći, - osigurava prijelaz granice za sredstva pomoći i pratnju stranim timovima pomoći, - sudjeluje u radu SZIS RH. <u>Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi:</u> - organizira medicinsku pomoć, trijažu te bolnički tretman ozlijeđenih te koordinira opskrbu lijekovima i sanitetskim materijalom, - koordinira provedbu higijensko-epidemiološki mjera i njihovog nadzora, - utvrđuje posljedice katastrofe u zdravstvenim i socijalnim ustanovama u nadležnosti i normalizira radne uvjete u njima, - sudjeluje u identifikaciji poginulih te organizira sanitarni nadzor nad ukapanjem, - sudjeluje u radu SZIS RH. <u>Ministarstvo regionalno razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva</u> - prati provođenje mjera, poduzima mjere inspekcijskog nadzora i nalaže upravne mjere, - koordinira aktivnosti za uspostavu redovite vodoopskrbe na ugroženom području, - poduzima aktivnosti i pruža pomoć pri obnovi šumskih površina, - sudjeluje u radu SZIS RH. <u>Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja</u> - organizira prikupljanje, prijevoz i zbrinjavanje domaćih životinja te liječenje i neškodljivo uklanjanje životinja, - poduzima aktivnosti i pruža pomoć pri obnovi poljoprivredne i prehrambene proizvodnje na ugroženom području, - sudjeluje u radu SZIS RH. <u>Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva</u> - priprema robne zalihe za izdavanje za potrebe ZIS i odobrava uporabu i nabavu određenih roba iz bilance državnih robnih zaliha, - odmah uspostavlja redovitu opskrbu i kontrolu uporabe energije, građevinskog materijala, živežnih namirnica i drugim potrepštinama neophodnim za život na ugroženom području te surađuje pri evakuaciji, smještaju i opskrbi ugroženih grupa stanovništva, - sudjeluje u radu SZIS RH.

		<u>Ministarstvo financija:</u> - predlaže prioritete pri uporabi proračunskih sredstava i dodatnih financijskih sredstava za financiranje povećanih troškova ZiS, - sudjeluje u radu SZiS RH. <u>Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture:</u> - koordinira djelovanje prometnih i komunikacijskih sustava i objekata s prednošću uporabe istih za potrebe operativnih snaga ZiS, i evakuacije ugroženog stanovništva, te za prijevoz humanitarne i druge pomoći kao i prijevoza za potrebe obnove, - sudjeluje u radu SZiS RH. <u>Ministarstvo turizma:</u> - usklađuje uporabu turističkih objekata za potrebe privremenog zbrinjavanja i prehrane ugroženog stanovništva, - sudjeluje u radu SZiS RH. <u>Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva:</u> - određuje aktivnosti zahvata u prostoru pri raščišćavanju i sanaciji i odobrava lokacije odlagališta posebnog otpada, - koordinira aktivnosti postupanja s opasnim i štetnim tvarima u posebnim uvjetima na siguran način, - sudjeluje u radu SZiS RH. <u>Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa:</u> - u skladu s planovima zaštite i spašavanja, koordinira korištenje školskih i sportskih objekata za smještaj ugroženih osoba, - izdaje upute za nastavak odgojno-obrazovnog rada u predškolskim, osnovnoškolskim i srednjoškolskim ustanovama, - sudjeluje u radu SZiS RH. <u>Ministarstvo kulture:</u> - koordinira aktivnosti na trenutnoj zaštiti i spašavanju kulturne baštine, određuje odgovarajuće lokacije, osigurava radnu snagu, materijalna sredstva i načine postupanja za osiguranje i stručnu zaštitu kulturnih dobara, - sudjeluje u radu SZiS RH.
6.	Pravne osobe kojima su ustupljeni poslovi obrane od poplava	obvezne su u svako doba: – održavati regulacijske i zaštitne vodne građevine i vodne građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju na branjenom području, – čuvati i popunjavati opremu i materijal u terenskim centrima i posebnim skladištima na branjenom području na kojem djeluje, – tijekom pripravnosti i tijekom obrane od poplava obavljati radove u sustavu obrane od poplava po naredbi rukovoditelja obrane, – uključiti se u pripravnost na provođenju mjera obrane od poplava i na drugim branjenim područjima u slučajevima njihove veće ugroženosti od poplava, a po odluci rukovoditelja obrane od poplava.
7.	Udruge građana	<u>Hrvatske gorska služba spašavanja:</u> - sudjeluje u spašavanju svim raspoloživim resursima, kao i u radu stožera zis i zapovjedništava CZ. <u>Hrvatski crveni križ:</u> - sudjeluje u spašavanju unesrećenih osoba i organizaciji prve medicinske pomoći, smještaja i prehrane ugroženih osoba, - prikuplja, transportira i distribuira humanitarnu pomoć u zemlji, - sudjeluje u radu stožera zis i zapovjedništava CZ. <u>Hrvatska vatrogasna zajednica (HVZ):</u> - sudjeluje u spašavanju unesrećenih osoba, evakuaciji i zbrinjavanju stanovništva, raščišćavanju naplavina te u opskrbi pitkom vodom na području, - sudjeluje u radu stožera zis i zapovjedništava CZ. <u>Hrvatska zajednica tehničke kulture:</u> - radio-amateri i članovi ronilačkih udruga sudjeluju u spašavanju.

8.	Hrvatske vode	- postupanje po Državnom planu obrane od poplava a osobito: ▪ provode preventivne mjere, pripremne radnje, planiraju i provode mjere obrane od poplava, ▪ održavaju izravne veze s DUZS i DHMZ radi razmjene relevantnih podataka i informacija u realnom vremenu, te neodložno obavještavaju i dostavljaju situacijska izvješća DC 112 i ŽC 112 na područnoj (regionalnoj) razini, ▪ obnavljaju materijal i opremu za provedbu redovite i izvanredne obrane od poplava u skladištima obrane od poplava, ▪ razmjenjuju podatke i informacije s nadležnim donositeljima odluka u sustavu obrane od poplava na svim razinama, ▪ upoznaju ostale sudionike u sustavu obrane od poplava sa stanjem i svim bitnim odlukama u provođenju obrane od poplava, ▪ redovito izvješćuju DUZS o poduzetim mjerama u pripremama za obranu te o provođenju svih operativnih mjera obrane od poplava - podnose ministarstvu nadležnom za vodno gospodarstvo dnevna izvješća o stanju na područjima ugroženim poplavama, - sudjeluje u radu SZiS RH.
9.	Državni hidrometeorološki zavod	- prati, priprema i izdaje hidrološka upozorenja i prognoze o visini vodostaja i brzini kretanja vodnog vala, (priprema vrlo kratkoročne – do 12 sati; novo pridošle do 3 sata, kratkoročne -do tri dana unaprijed i srednjoročne prognoze -do deset dana unaprijed), - priprema izvješća o količini, vrsti i intenzitetu oborina, - sudjeluje u radu SZiS RH.
10.	HEP d.d. – HEP proizvodnja d.o.o.	- planiraju i osiguravaju prihvaćanje poplavnog vala, - reguliraju veličina zapremine i razinu slobodnog prostora u akumulacijama i retencijama koja se mora održavati u pojedinim godišnjim razdobljima i uvjeti ispuštanja voda, određuju se vodopravnom dozvolom, - vlasnici i korisnici brana na akumulacijama ili retencijama su u obvezi obavljati stalno promatranje sigurnosti brana u skladu s posebnim propisom koji donosi ministar nadležan za graditeljstvo, uz suglasnost ministra za vodno gospodarstvo, - nadziru stanje akumulacija, nadziru da li su obilježene i održavaju zone plavljenja, - provjeravaju ispravnost sustava za uzbunjivanje stanovništva te uspostavljaju daljinsko upravljanje i nadzor nad sirenama za uzbunjivanje i iz nadležnog ŽC 112 koji upravlja sustavom javnog uzbunjivanja, - u slučaju opasnosti od proloma akumulacijskih brana bez odlaganja daje znak neposredne opasnosti i neodložno obavještavaju nadležni ŽC 112, - sudjeluju u procjeni šteta, saniraju vodne građevine.

Hrvatske vode nakon poplave provode geodetska snimanja poplavnih linija, prikupljaju podatke o izvršenim radovima, utrošenom materijalu, troškovima provedene obrane od poplava i štetama na zaštitnim i regulacijskim vodnim građevinama, vodotocima i vodama, isplaćuju nadoknade troškova za ljude, opremu i materijal HV, pravnih osoba i drugih fizičkih i pravnih osoba, nastalih tijekom provođenja obrane od poplava. Također, HV izrađuju cjelovito izvješće o provedenoj obrani od poplava s analizom i ocjenom provedenih mjera, troškova i šteta, te s prijedlozima za otklanjanje nedostataka, prema sadržaju i uputama iz Glavnog provedbenog plana obrane od poplava.

Izvješće dostavljaju Vladi Republike Hrvatske, ravnatelju DUZS i SZiS RH. U sastavljanju izvješća sudjeluju i DUZS i JLP(R)S.

X. PRILOZI

Prilozima se razrađuje sadržaj od značaja za implementaciju ovog SOP-a.

Prilog 1.

SADRŽAJ OBAVIJESTI ZA STANOVNIŠTVO

Vlada Republike Hrvatske daje službene izjave i obavještenja za stanovništvo ili za to ovlašćuje ravnatelja DUZS – uz stručnu pomoć SZiS RH, drugih mjerodavnih tijela kao i službi DUZS, o posljedicama, mjerama koje se poduzimaju po pitanju njihovog saniranja, aktivnostima operativnih snaga zaštite i spašavanja, djelovanju snaga JLP(R)S i dr., javnost neposredno obavješćuje putem svih raspoloživih medija.

Za detaljnije obavješćivanje stanovništva na ugroženom području zadužena su čelnici i nadležna tijela JLP(R)S. Stanovništvo se informira putem medija i na druge mjesno uobičajene načine, osobito o slijedećem:

- kakvo je stanje na ugroženom području
- opasnostima za ljude, materijalna dobra i okoliš
- što se poduzima za pomoć stanovništvu na ugroženom području
- putovima evakuacije, mjestima zbrinjavanja i pružanja PMP
- kakvu pomoć i kada je mogu očekivati
- kako provoditi osobnu i uzajamnu zaštitu
- načinu njihova sudjelovanja i o suradnji sa operativnim snagama zaštite i spašavanja u otklanjanju posljedica
- gdje i od koga mogu dobiti dodatne informacije
- ostalim činjenicama u svezi s nastalim stanjem.

Uz skupno informiranje stanovništva na ugroženom području, neophodno je da se uz županijske centre 112 na razini županija, gradova i općina osnuju centri za davanje informacija na pojedinačne upite ili utvrde mjesta na kojima građani mogu osobno doći po informacije. Ti centri objedinjuju podatke koji nisu opće naravi, već se odnose na pojedince, a prikupljeni su od operativnih snaga zaštite i spašavanja, socijalnih službi, Crvenog križa, zdravstvenih službi, humanitarnih organizacija, policije, vojske, komunalnih službi i drugih sudionika u zaštiti i spašavanju.

UPUTE ZA STANOVNIŠTVO U POPLAVAMA

AKO JE POPLAVA VJEROJATNA TREBATE:

- slušati radio ili gledati TV kako bi dobili informacije
- čuvati se bujičnih poplava (ako postoji mogućnost bujične poplave odmah, bez čekanja-odlaganja, premjestite se na višu poziciju, NE ČEKAJTE UPUTE O PREMJEŠTANJU
- čuvajte se potoka, drenažnih kanala, klanaca i drugi i drugih područja za koja znate da se plave trenutno, BUJIČNE POPLAVE MOGU SE DOGODITI SA ILI BEZ TIPIČNIH UPOZORENJA, KAO ŠTO SU OLUJE, OBLACI ILI KIŠE

AKO SE TREBATE EVAKUIRATI, UČINITE SLIJEDEĆE:

- osigurajte dom. Ako imate vremena premjestite namještaj na viši kat, unesite vanjski namještaj u objekte
- isključite uređaje na glavnim osiguračima, izvucite kabele električnih uređaja iz utičnica (NE DOTIČITE ELEKTRIČNE UREĐAJE AKO STE VLAŽNI ILI STOJITE U VODI)

AKO MORATE NAPUSTITI DOM:

- ponesite osobne dokumente, osobne lijekove, nužnu odjeću i vodu za piće za sebe i članove obitelji
- ne krećite se kroz tekuću vodu (30 cm tekuće vode može vas srušiti)
- krećite se kroz vodu koja stoji – upotrijebite štap za provjeravanje dubine ispred sebe
- ne vozite se po poplavljenom području
- ako razina vode raste oko vozila, napustite vozilo i premjestite se na višu poziciju

POSLIJE POPLAVE:

- slušajte vijesti ili se na druge načine informirajte kako bi saznali da li je voda iz vodovoda ispravna za piće
- izbjegavajte piti poplavnu vodu (najvjerojatnije je kontaminirana)
- budite oprezni prilikom kretanja na područjima s kojih se voda povukla (ceste i druga infrastruktura su oslabili i mogu se srušiti pod težinom vozila)
- ne prilazite srušenim električnim vodovima (izvijestite Elektru)
- vratite se kući kada nadležni kažu da ste sigurni
- budite izuzetno oprezni kada ulazite u objekte (može doći do skrivenih oštećenja koja vas mogu ugroziti)
- popravite, što je prije moguće, septičke jame, kanalizaciju i drugu infrastrukturu
- očistite i dezinficirajte sve što možete (mulj može sadržavati opasne kontamine)

POMOĆ I POTREBNE INFORMACIJE ZATRAŽITE POZIVOM NA BROJ 112

Prilog 2.

PODACI O ODGOVORNIM OSOBAMA I KONTAKTIMA

RED. BROJ	TIJELO	ODGOVORNA OSOBA	KONTAKTI	NADLEŽNOST ZA POSTUPANJE
1.	Hrvatske vode	Jadranko Husarić, dipl. ing.	tel: 01/ 6307-333 fax: 01/ 6155-910 email: voda@voda.hr	Generalni direktor, prema Zakonu o vodama i Državnom planu obrane od poplava
2.	Glavni centar obrane od poplava	Zoran Đuroković, dipl. ing.	630 74 01, prema Protokolu o načinu suradnje između centara 112 i centara obrane od poplava HV	Sukladno Državnom planu obrane od poplava
3.	DHMZ	Mr. sc. Ivan Čačić	01 4565 666 – centrala e-mail: dhmz@cirus.dhz.hr	Rano upozoravanje, mjerenje vodostaja, prognoze
4.	Središnje tijelo državne uprave nadležno za vodno gospodarstvo	Mr. sc. Božidar Pankretić, ministar Zdravko Krmek, državni tajnik	tel. 6400- 660; fax: 6400- 644 tel: 6307-411; fax: (01) 6307-426 e-mail: zdravko.krmek@voda.hr	Sukladno Zakonu o vodama
5.	Pravne i fizičke osobe koje upravljaju akumulacijama i retencijama (prvenstveno HEP d.d.)		Putem HEP-a i DC 112	Prema posebnim propisima i specifičnim potrebama
6.	DUZS – ravnatelj	Damir Trut, mr. sig.	Putem DC 112	Zapovijeda operativnim snagama zis
7.	MGRP-Ravnateljstvo za robne zalihe	Samir Šahinović	6106130;098 419201	Priprema robnih zaliha za potrebe zis, odobrava uporabu određenih roba iz bilance državnih robnih zaliha, suradnja pri evakuaciji, smještaju i opskrbi ugroženih grupa stanovništva
8.	SZIS RH	Vesna Stajčić	Putem DC 112	Načelnica Stožera, sukladno Poslovniku
9.	ZCZ RH	Stjepan Huzjak	Putem DC 112	Plan zis RH, operativno zapovijedanje snagama civilne zaštite
10.	Glavni vatrogasni zapovjednik	Mladen Jurin	Putem DC 112	Sukladno Zakonu o vatrogastvu, zapovijedanje vatrogasnim snagama
11.	Ministarstvo financija	Martina Dalić	tel: 4591 300, 4591 037, fax: 4922 583, 4922 586 e-mail kontakt	Procjenjivanje šteta

12.	Ministarstvo nadležno za poslove građenja	Branko Bačić, dipl ing.	Tel: 3782-143; 3782-144 Faks: 01/ 3772-555 E-pošta: ministar@mzopu.hr	Inspekcija zaštite okoliša, gradnja protupoplavne infrastrukture
13.	Ministarstvo nadležno za promet i komunikacije	Božidar Kalmeta	ministar@mmpi.hr tel. 3784 520, 3784 502 fax. 3784 550, 3784 - 580	Koordinira djelovanje prometnih i komunikacijskih sustava i objekata za potrebe operativnih snaga ZiS i evakuacije ugroženog stanovništva, te za prijevoz humanitarne i druge pomoći
14.	Ministarstvo nadležno za poljoprivredu	Petar Čobanković	tel: 6106 600 fax: 6109 200	Zbrinjavanje domaćih životinja, Uprava za veterinarstvo, poljoprivredni proizvodi
15.	Vodopravni inspektor	Željko Makvić	centrala: 6400-600 putem DC 112	Sukladno Zakonu o vodama
16.	Pravne osobe kojima su ustupljeni poslovi obrane od poplava*		Utemeljuju ih i ažuriraju Hrvatske vode, putem centara obrane od poplava	Hrvatske vode - generalni direktor ili voditelj Glavnog centra za obranu od poplava

*Ravnatelj DUZS kontakte s odgovornim osobama pravnih osoba kojima su ustupljeni poslovi obrane od poplava uspostavlja putem DC 112 i Glavnog centra za obranu od poplava Hrvatskih voda

XI. ZAVRŠNA ODREDBA

Ovaj Standardni operativni postupak objavit će se na web stranici DUZS-a: „www.duzs.hr“.

KLASA: 810-03/10-05/03
URBROJ: 543-01-06-02-11-12

Zagreb, 15. ožujak 2011.

RAVNATELJ

Damir Trut, mr. sig. v.r.

SKRAĆENICE

DC 112	Državni centar 112	NATO-EADRCC	Euro-atlantski centar za usklađivanje reagiranja na katastrofe
DHMZ	Državni hidrometeorološki zavod	OS RH	Oružane snage RH
DIP	Državna intervencijska postrojba	OZiS	Odjel za zaštitu i spašavanje
DUZS	Državna uprava za zaštitu i spašavanje	PU ZiS	Područni ured za zaštitu i spašavanje
EU-MIC	Centar Europske unije za praćenje i informiranje	RH	Republika Hrvatska
HCK	Hrvatski crveni križ	SCZ	Služba za civilnu zaštitu
HEP	Hrvatska Elektroprivreda	SOP	Standardni operativni postupak
HGSS	Hrvatska gorska služba spašavanja	SV	Služba za vatrogastvo
HVZ	Hrvatska vatrogasna zajednica	SZP	Služba zajedničkih poslova
HZTK	Hrvatska zajednica tehničke kulture	SZiS RH	Stožer zaštite i spašavanja Republike Hrvatske
HV	Hrvatske vode	VZ	Vatrogasno zapovjedništvo
ISPCZRH	Interventne specijalističke postrojbe civilne zaštite RH	ZiS	Zaštita i spašavanje
JLP(R)S	Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave	ZCZ RH	Zapovjedništvo civilne zaštite Republike Hrvatske
MF	Ministarstvo financija	ŽC 112	Županijski centar 112
MGRP	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva		
MORH	Ministarstvo obrane Republike Hrvatske		
MMPI	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture		
MPRRR	Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja		
MRRŠVG	Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva		
MT	Ministarstvo turizma		
MTS	materijalno-tehnička sredstva		
MUP	Ministarstvo unutarnjih poslova		
MVPEI	Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija		
MZOPUG	Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva		
MZOŠ	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa		
MZSS	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi		
NATO-EADRCC	Euro-atlantski centar za usklađivanje reagiranja na katastrofe		